

PERSBERICHT

Batterij Aachen, Atlantikwall Raversyde, West-Vlaanderen, België wint European Heritage Award / Europa Nostra Award 2022

Brussel / Den Haag, 30 Juni 2022

De Europese Commissie en Europa Nostra hebben zojuist **de 2022 winnaars** bekend gemaakt van **de Europese Erfgoedprijzen / Europa Nostra Prijzen**, gefinancierd door het EU Creative Europe-programma. Dit jaar, dat de 20e verjaardag van Europa's meest prestigieuze prijzen op het gebied van erfgoed markeert, zijn **30 opmerkelijke erfgoed-prestaties uit 18 Europese landen toegekend** in vijf categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de laatste ontwikkelingen en prioriteiten op het gebied van erfgoedbeleid en -praktijk in Europa. Batterij Aachen ontvangt een award in de categorie 'Instandhouding en herbestemming'.

Dit zijn uitstekende projecten die gericht zijn op het behoud, herstel en herbestemming van cultureel erfgoed.

De prijzen worden op **26 september** in **Praag** aan de winnaars uitgereikt tijdens de **European Heritage Awards Ceremony**, die wordt gehouden in de onlangs gerestaureerde Staatsopera en wordt gepresenteerd door de Eurocommissaris voor Innovatie, Onderzoek, Cultuur, Onderwijs en Jeugd Mariya Gabriel en Europa Nostra's Executive President Prof. Dr. Hermann Parzinger.

In een reactie op de bekendmaking van de 2022 winnaars verklaarde Eurocommissaris **Mariya Gabriel**: *"Ik feliciteer alle 2022 winnaars van de European Heritage Awards / Europa Nostra Awards van harte met de uitzonderlijke kwaliteit van hun werk en hun passie voor innovatie. 2022 is een bijzonder jaar, omdat we de 20e verjaardag van de Europese Erfgoedprijzen vieren, die is uitgegroeid tot de meest prominente prijs van de Europese erfgoedgemeenschap. Veel van de bekroonde initiatieven tonen de enorme interesse en betrokkenheid van jongeren voor ons erfgoed, onze geschiedenis en onze culturele identiteit, wat bijzonder relevant is in dit Europees Jaar van de Jeugd. Een speciale gedachte gaat uit naar de twee Oekraïense laureaten. Creative Europe, dat de Awards medefinanciert, staat voor het bevorderen van cultuur en creativiteit bij het bouwen van inclusieve en verbindende maatschappijen die gebaseerd zijn op onze Europese kernwaarden."*

Europa Nostra's Executive President, Prof. Dr. **Hermann Parzinger**, stelde: *"De Award-winnaars van dit jaar zijn krachtige voorbeelden van hoe ons erfgoed ons opnieuw verbindt met de natuur en ons helpt bij het creëren van een gevoel van onderlinge verbondenheid en geborgenheid. Erfgoed is bovendien een integrale bouwsteen in de ontwikkeling van een circulaire economie die een duurzame en inclusieve manier van leven ondersteunt. Ik feliciteer deze uitzonderlijke winnaars - zowel professionals als enthousiastelingen - voor hun essentiële en lovenswaardige werk."*

Batterij Aachen (Atlantikwall Raversyde), West-Vlaanderen, België

Batterij Aachen is een Duitse kustbatterij uit de Eerste Wereldoorlog, gelegen in het Provinciedomein Atlantikwall Raversyde, aan de kust van West-Vlaanderen nabij de stad Oostende. Het is de enige Duitse kustbatterij uit de Eerste Wereldoorlog waarvan nog voldoende overblijft om de structuur te kunnen begrijpen. Dit geeft de restauratie, herstel en herbestemming van de site een grote Europese betekenis. aNNO Architecten en de Provincie West-Vlaanderen maakten van een verzameling moeilijk te interpreteren WO I-bunkers, geschutopstellingen en artefacten een leesbare en toegankelijke erfgoedplaats, goed geïntegreerd in het omliggende duinlandschap. In nauwe samenwerking met het scenografiebureau Exponanza werd het verhaal van de Grote Oorlog gevisualiseerd en de ervaring van de bezoekers versterkt. Het project werd gefinancierd door de Provincie West-Vlaanderen met de steun van Toerisme Vlaanderen, en het door de EU gefinancierde project "World War 2 Heritage" binnen het Interreg-programma '2 Zeeën'.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Batterij Aachen hergebruikt als onderdeel van de Atlantikwall, de Duitse verdedigingslinie langs de westkust van Europa. Vóór de restauratie werd het verhaal van WO I overstemd

door het verhaal van WO II. De restauratie, die plaatsvond in voortdurende dialoog met verschillende partners en belanghebbenden, slaagde erin het WOI-verhaal van de site op een coherente manier te presenteren. Ook de fysieke toegankelijkheid werd verbeterd. Er werd een pad aangelegd langs de kustlijn op de duinen die de gerestaureerde bunkers en andere gebouwen met de artilleriestellingen verbindt. Rolstoelgebruikers kunnen het hele pad en verhaal volgen aan de hand van verschillende betonnen maquettes, ondertitelde video's en een wearable met 3D-modellen. Bij de aanleg van het pad was het leidende principe om het ecosysteem zo min mogelijk te verstoren, wat leidde tot de keuze voor schelpenklei die harmonieus in het duinlandschap integreert. De verlichting van het pad heeft een beperkte impact op de plaatselijke fauna en is vleermuisvriendelijk.

Batterij Aachen toont ook de menselijke verhalen die met de site verbonden zijn. In de gereconstrueerde soldatenverblijven kunnen bezoekers luisteren naar de verhalen van de soldaten terwijl ze uitrusten in hangmatten. Er wordt duidelijk gemaakt dat de Duitse soldaten net als de geallieerden in moeilijke omstandigheden leefden en dat er ook veel Duitse slachtoffers in de loopgraven vielen.

"De revitalisering van Batterij Aachen is uniek in zijn soort, met een grote Europese betekenis en pedagogische waarde. Dit goed gerestaureerde erfgoed roept zijn bezoekers op om na te denken over hoe vrede kan worden opgebouwd na een verschrikkelijke oorlog. De integratie van hedendaagse kunst in de erfgoedruimte is prijzenswaardig", aldus de jury van de Awards.

2022 Winnaars van de Europese Erfgoedprijzen / Europa Nostra Prijzen¹

Restauratie en adaptief hergebruik (Conservation and Adaptive Reuse)

[Aachen Battery, Atlantikwall Raversyde, West-Vlaanderen, BELGIË](#)

Batterij Aachen is de enige Duitse kustbatterij uit de Eerste Wereldoorlog die goed genoeg bewaard is gebleven om de bezoekers een idee van de structuur te kunnen geven. Dit geeft de restauratie en regeneratie van de site een grote Europese betekenis en pedagogische waarde.

[Villa E-1027, Roquebrune-Cap-Martin, FRANKRIJK](#)

Villa E-1027 werd in de jaren 1920 ontworpen door de Ierse architect en meubelontwerper Eileen Gray met de Roemeense architect Jean Badovici. De volledige restauratie, inclusief alle interieurobjecten en materialen, met geavanceerde systemen om corrosie te voorkomen, is exemplarisch voor het toekomstige behoud van modernistische architectuur.

[Monument of Episkopi, Sikinos, GRIEKENLAND](#)

Dit indrukwekkende Romeinse mausoleum werd omgebouwd tot een Byzantijnse kerk en is vrijwel intact gebleven. Nauwkeurig onderzoek werd gecombineerd met een zorgvuldige conservering, resulterend in een hoogwaardig restauratieproject.

[Atlungstad Distillery, Ottestad, NOORWEGEN](#)

Deze Noorse distilleerderij uit 1855 is de oudste die nog altijd in gebruik is. De rehabilitatie omvatte het hergebruik van de oude machines, het herstel van het industriële karakter van het gebouw en het creëren van een nieuwe sociaal-culturele activiteiten.

[Convent of the Capuchos, Sintra, PORTUGAL](#)

Dit kloostercomplex in het inheemse bos van Sintra, gebouwd in 1560, ademt spirituele toewijding en ascese. Alle gebouwen en hun decoratieve kenmerken werden gerestaureerd, waarbij traditionele technieken en innovatieve oplossingen werden gecombineerd.

[House of Religious Freedom, Cluj-Napoca, ROEMENIË](#)

Dit 15e-eeuwse gebouw is een van de oudste en belangrijkste in Cluj-Napoca. Na een restauratieproces van tien jaar werd het herenhuis heropend als een cultureel centrum gewijd aan de idealen van religieuze vrijheid en tolerantie.

[Illa del Rei, Menorca, SPANJE](#)

De rehabilitatie van Illa del Rei is het resultaat van een vruchtbare samenwerking tussen een stichting opgericht door lokale vrijwilligers, die het marinehospitaal uit 1711 in een museum hebben veranderd, en een Zwitserse kunstgalerie, die de bijgebouwen van Langara heeft gerestaureerd en een nieuwe bestemming heeft gegeven.

[St. Andrew's Church, Kyiv, OEKRAÏNE](#)

Deze uitgebreide en goed gedocumenteerde restauratie heeft een monument met aanzienlijke culturele en spirituele waarde teruggegeven aan de bevolking van Oekraïne. De kerk doet nu dienst als museum en organiseert kerkdiensten, wetenschappelijke en educatieve evenementen en kamermuziekconcerten.

¹ De winnaars zijn alfabetisch gerangschikt op land van herkomst

Onderzoek (Research)

[Heritage Opportunities/threats within Mega-Events in Europe \(HOMEE\), CYPRUS / ITALIË / POLEN / VERENIGD KONINKRIJK](#)

Dit project onderzocht de kansen en uitdagingen van het organiseren van mega-evenementen in erfgoedsteden en stelde een belangrijk kwaliteitskader vast voor toekomstige evenementen.

[SILKNOW, FRANKRIJK / DUITSLAND / ITALIË / POLEN / SLOVENIË / SPANJE](#)

Dit Horizon 2020-project produceerde een uitgebreid intelligent computersysteem dat verder gaat dan de huidige beschikbare technologieën om ons begrip en kennis van het Europese zijde-erfgoed te verbeteren.

[Heritage Quest, NEDERLAND](#)

De grootschalige betrokkenheid van gewone burgers bij dit archeologische wetenschapsproject heeft niet alleen nieuwe archeologische objecten blootgelegd, maar ook geavanceerde technologieën gecombineerd met het opbouwen van een hechte 'community'.

[Safeguarding of Sicilian Puppet Theatre, ITALIË](#)

Dit project stelt maatregelen voor om het immaterieel erfgoed van Siciliaanse poppentheaters te beschermen, promoten en duurzaam te beheren.

Educatie, Training en Vaardigheden (Education, Training and Skills)

[Masters and Apprentices, FINLAND](#)

Jongere en oudere generaties werkten op gelijkwaardige basis samen in erfgoed-activiteiten, een spannend nieuw model voor de overdracht van immaterieel erfgoed.

[International Course on Wood Conservation Technology, NOORWEGEN](#)

De interdisciplinaire benadering van deze cursus stelt professionals met verschillende achtergronden en uit verschillende landen in staat om hun opleiding en expertise op het gebied van houten erfgoed te verbeteren.

[TISH Jewish Food Festival, Warsaw, POLEN](#)

Door middel van een reeks culinaire workshops en proeverijen rond joods culinair erfgoed praten deelnemers over hun gedeelde geschiedenis, bestrijden ze stereotypen en slechten ze barrières.

[Piscu School Museum and Workshop, ROEMENIË](#)

Cultureel erfgoed, hedendaagse kunst en keramiek komen samen om een cultureel en educatief centrum te creëren in een voormalige aardewerkfabriek. Zomer-cursussen, workshops en culturele evenementen dragen bij aan het overbrengen van dit fascinerende erfgoed.

[Sewn Signs, ROEMENIË](#)

Dit project helpt niet alleen de vaardigheden en kennis rond traditionele Roemeense overhemden door te geven, het maakt ook een sterk statement tegen de 'fast fashion'-industrie.

[Symphony, SPANJE](#)

Met een meeslepende audiovisuele ervaring vergroot Symphony het bewustzijn rond en de waardering voor klassieke muziek bij nieuwe generaties.

Betrokkenheid en Bewustmaking van Burgers (Citizens' Engagement and Awareness-raising)

[Rivers of Sofia, BULGARIJE](#)

Door middel van pop-up architecturale interventies en culturele en educatieve evenementen, transformeerde dit initiatief - voor het eerst in 80 jaar - de kunstmatige rivierbeddingen van Sofia tot publiekelijk toegankelijke ruimtes.

[Return to the Sámi Homeland, FINLAND](#)

Een doordacht programma van publieke dialoog ging vooraf aan de teruggave van een belangrijke collectie Sámi cultureel erfgoed van het Nationaal Museum van Finland aan het Sami Museum Siida. Het is een zeer belangrijk voorbeeld van effectieve teruggave van erfgoed.

[Swapmuseum, Apulia, ITALIË](#)

Swapmuseum maakt samenwerkingen tussen musea en jongeren in de dagelijkse museumpraktijk mogelijk. Door deze verrijkende ervaring worden kleine, lokale culturele instellingen in staat gesteld zich te vernieuwen.

[Va' Sentiero, ITALIË](#)

Een driejarig 'grassroots'-initiatief waarin een groep jonge enthousiastelingen de 8.000 kilometer van de Sentiero Italia, de langste wandelroute ter wereld, hebben gelopen en gedocumenteerd, samen met 3.000 deelnemers uit 10 landen en met de actieve betrokkenheid van de lokale gemeenschappen.

[“Lumbardhi Public Again” Project, Prizren, KOSOVO](#) ²

Lumbardhi Public Again is een succesvol initiatief om het historische Lumbardhi Cinema te redden van privatisering en sloop. Hun activiteiten hebben van de bioscoop een levendig centrum voor culturele activiteiten gemaakt.

[Museum in the Village, PORTUGAL](#)

Dit culturele programma brengt musea, kunstenaars en gemeenschappen samen om te genieten van kunst en cultuur. Ze leren de lokale folklore en het lokale erfgoed kennen, blazen het nieuw leven in en verbeteren de culturele activiteiten in landelijke gebieden.

[PAX-Patios de la Axerquía, Córdoba, SPANJE](#)

Dit innovatieve bestuursstelsel voor erfgoed-gebouwen bevordert een nieuw model van stadsvernieuwing door sociale vernieuwing in een erfgoed-context, gebaseerd op de rehabilitatie van de verlaten patiowoningen (*casa de vecinos*) van Córdoba.

[Wikipedra, SPANJE](#)

Wikipedra gebruikt de inzet van gewone burgers om een kennisdatabase te ontwikkelen die helpt het vergeten 'drystone' erfgoed van Spanje en de grensregio's te redden via een website en mobiele app.

[World Vyshyvanka Day, OEKRAÏNE](#)

Wat begon als een kleine studenteninitiatief, is nu een jaarlijkse feestdag die internationaal wordt gevierd en die helpt om het iconische Oekraïense geborduurde hemd (*vyshyvanka*) te behouden als een belangrijk element van het Oekraïense erfgoed.

Erfgoed Kampioenen (Heritage Champions)

[Costa Carras †, Athens, GRIEKENLAND](#) (*postuum*)

Voor meer dan 50 jaar werkte Costa Carras onvermoeibaar om het culturele en natuurlijke erfgoed van Griekenland en Europa te behouden en om een duurzame, inclusievere en mooiere wereld te creëren voor toekomstige generaties. Hij was een visionair natuurbeschermer, een eminente historicus en een echte Europeaan.

[La Paranza Cooperative, Naples, ITALIË](#)

Deze coöperatie van jonge vrienden heeft sinds het begin van de jaren 2000 gewerkt om de catacomben van Napels om te vormen tot een levendige attractie voor bezoekers. Het initiatief heeft gezorgd voor een revitalisering van de wijk Sanità.

[Elżbieta Szumska, Złoty Stok, POLEN](#)

Met haar onvermoeibare toewijding hielp Elżbieta Szumska de voormalige goudmijn van Kopalnia Złota, gelegen in het kleine stadje Złoty Stok, om te vormen tot een van de bekendste toeristische attracties van Polen.

Dit jaar wordt er ook een **Europa Nostra Award** uitgereikt aan een opmerkelijke erfgoedproject uit een Europees land dat niet deelneemt aan het EU Creative Europe-programma:

[Kenan Yavuz Ethnography Museum, Bayburt, TURKIJE](#) (Categorie Betrokkenheid en Bewustmaking van Burgers)

Dit museum heeft tot doel het materiële en immateriële culturele erfgoed van Bayburt en Anatolië te behouden en nieuw leven in te blazen door bezoekers interactieve ervaringen te bieden, die werden bedacht in samenwerking met de lokale gemeenschap.

De prijswinnaars werden bepaald door een [Jury](#) bestaande uit erfgoedexperts uit heel Europa, op basis van een evaluatie door onafhankelijke [Selectiecommissies](#) van organisaties en individuen uit 36 Europese landen.

2022 European Heritage Awards Ceremony

De prijzen zullen op **26 september** in de Staatsopera van **Praag** aan de winnaars worden uitgereikt tijdens de **European Heritage Awards Ceremony**, die wordt gepresenteerd door de European Commissaris van Cultuur en de Executive President van Europa Nostra. De **Grand Prix-laureaten** en de **winnaar van de Public Choice Award**, gekozen uit de winnende projecten van dit jaar en beloond met € 10.000, worden tijdens de ceremonie

² Deze aanwijzing laat de standpunten over de status onverlet en is in overeenstemming met UNSCR 1244/1999 en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

bekendgemaakt. Tussen **half augustus en half september** worden erfgoedliefhebbers en -enthousiastelingen aangemoedigd om [online te stemmen](#) voor de **Public Choice Award** en hun steun te betuigen aan de winnaar(s) uit hun eigen of andere Europese landen.

De European Heritage Awards Ceremony is het hoogtepunt van de **European Cultural Heritage Summit 2022** die op **25-27 september** in **Praag** zal worden gehouden. De top, die is opgenomen in het programma van het Tsjechische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, wordt georganiseerd door Europa Nostra met steun van de Europese Commissie.

CONTACT

EUROPA NOSTRA

Audrey Hogan, Programmes Officer
ah@europanostra.org,
T. +31 70 302 40 52
Joana Pinheiro, Communications Coordinator
jp@europanostra.org,
M. +31 6 34 36 59 85

EUROPESE COMMISSIE

Sonya Gospodinova
sonya.gospodinova@ec.europa.eu
+32 2 2966953

Provinciedomein ATLANTIKWALL RAVERSYDE

Nieuwpoortsesteenweg 636
8400 Oostende
T 00 32 (0) 59 702285
W www.raversyde.be
FB <https://www.facebook.com/RAVERSYDE/>
IG [Atlantikwall Raversyde \(@atlantikwall_raversyde\)](#) •
[Instagram-foto's en -video's](#)

MEER INFORMATIE

[Press release in various languages](#)

Informatie over de prijswinnaars:

[Information and Jury's comments](#)
[Video's](#) (in hoge resolutie)
[Foto's & e-banners](#) (in hoge resolutie)

[Creative Europe website](#)

[Euro-Commissaris Mariya Gabriel's website](#)

Achtergrond

De [Europese Erfgoedprijzen / Europa Nostra Prijzen](#) zijn in 2002 door de Europese Commissie gelanceerd en worden sindsdien door Europa Nostra georganiseerd, met financiële ondersteuning van het [Creative Europe](#) programma van de Europese Unie. Al 20 jaar richten de Prijzen de schijnwerpers op uitmuntende voorbeelden in de aanpak en beheer van erfgoed, moedigen internationale uitwisseling van kennis aan en verbinden belanghebbenden van erfgoed onderling. De Prijzen bieden de winnaars aanzienlijke voordelen, zoals een grotere (inter)nationale bekendheid, vervolfinanciering en hogere bezoekersaantallen. Bovendien stimuleren de Prijzen onder Europese burgers een grotere toewijding aan ons gemeenschappelijk erfgoed. De Prijzen zijn dan ook een belangrijk instrument om het belang van het Europese culturele en natuurlijke erfgoed voor de Europese maatschappij, economie en onze natuurlijke omgeving te promoten. Voor meer informatie en cijfers over de Prijzen kunt u www.europeanheritageawards.eu/facts-figures raadplegen.

[Europa Nostra](#) is de Europese stem van het maatschappelijk middenveld dat zich inzet voor de bescherming en bevordering van cultureel en natuurlijk erfgoed. Het is een pan-Europese federatie van erfgoed-NGO's, ondersteund door een breed netwerk van openbare instanties, particuliere bedrijven en individuen, verspreid over meer dan 40 landen. De organisatie werd pergericht in 1963 en is het grootste en meest representatieve erfgoednetwerk in Europa. De federatie onderhoudt nauwe betrekkingen met de Europese Unie, de Raad van Europa, UNESCO en andere internationale instanties.

Europa Nostra voert campagne om de bedreigde monumenten, locaties en landschappen van Europa te redden, met name via het [7 Most Endangered Programme](#). De organisatie waardeert de beste projecten en initiatieven in [European Heritage Awards / Europa Nostra Awards](#). Europa Nostra draagt actief bij aan de definitie en uitvoering van Europese strategieën en beleidsmaatregelen met betrekking tot erfgoed, door de dialoog aan te gaan met Europese instellingen en door de coördinatie van de [European Heritage Alliance](#).

Europa Nostra is among the official partners of the [New European Bauhaus](#) initiative developed by the European Commission, and is the Regional Co-Chair of the [Climate Heritage Network](#) for Europe and the Commonwealth of Independent States.

[Creative Europe](#) is het EU-programma dat de culturele en creatieve sectoren ondersteunt, zodat zij hun bijdrage aan de Europese samenleving, economie en leefomgeving kunnen vergroten. Met een budget van 2,4 miljard euro voor 2021-2027 ondersteunt het organisaties op het gebied van erfgoed, podiumkunsten, beeldende kunst,

interdisciplinaire kunsten, publicaties, film, tv, muziek en videogames, evenals tienduizenden kunstenaars, culturele en audiovisuele professionals.